

T Á J É K O Z T A T Ó

a munkaerőpiac főbb folyamatairól az észak-magyarországi régióban 2009. november

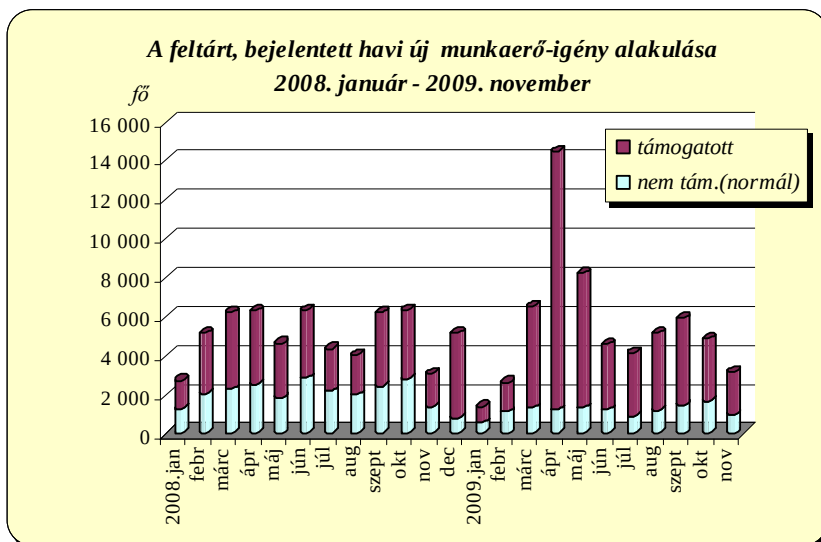
A régióban 3,2 ezer új álláshelyet jelentettek be a munkáltatók novemberben.

Novemberben csökkent az előző hónaphoz képest a munkaügyi kirendeltségekre bejelentett álláshelyek száma. A hónap folyamán 3 192 új álláshelyet jelentettek be a munkáltatók, 1 672-vel (34,3%-kal) kevesebbet, mint az előző hónapban. Az október hónap végén még be nem töltött 3 362 álláshellyel együtt összesen 6 554 fő iránti kereslet volt nyilvántartva kirendeltségeinken. 2008. novemberhez képest 3%-os, 95 fős növekmény mutatkozik az új munkaerő igények számát tekintve.

A támogatáshoz nem kötött új létszámgigény novemberben 1 011 fő alkalmazására irányult, részben szezonális okok miatt 40%-kal (663 fővel) kevesebb, mint októberben, de a 12 hónappal korábbitól is jelentősen (25%-kal, 332 fővel) elmarad.

A havi új munkaerő-igények kétharmadát a támogatási igénnyel társuló állásajánlatok jelentették, 2 181 főnek kínálva ezzel elhelyezkedést. A különféle közfoglalkoztatási munkalehetőségek időszakos csökkenése következtében a múlt havinál 32%-kal, 1.009 fővel kevesebb támogatott foglalkoztatási lehetőség állt e hónapban az álláskereső rendelkezésére. Ezzel együtt a támogatott álláshelyek több mint fele (1 112 db) most is a települési önkormányzatok által szervezett, a közcélú foglalkoztatás keretében biztosított, többnyire egyszerű, szakképzettséget nem igénylő fizikai munkalehetőséget jelentett. Ezek 85%-át Borsodban, 6%-át Nógrádban és 9%-át Heves megyében regisztrálták kirendeltségeink.

A többi támogatott állásajánlat közül további 71 (3%) jelentett közösségi jellegű munkalehetőséget, a bér-, illetve bérköltség támogatási igénnyel társult 958 állás (44%) pedig az álláskereső gazdasági szférába való elhelyezkedését tudta biztosítani.

A havi új állásajánlatok összességét (támogatott, nem támogatott együtt) tekintve, a munkaerőigények 41%-a (1 323 fő) *szakképzetlen segédmunkás* munkakörre vonatkozott, s döntő részben a közösségi munkák igényét fedték le. Az állásbejelentések 11%-a *betanított jellegű munkát* (gépkészítők, összeszerelők) igényelt, és összesen 347 fő foglalkoztatására irányult. A *szakképzett dolgozók* iránti 997 fős (31%) kereslet régióinkban leggyakrabban javító-szerelő (157 fő), kereskedelmi eladó (143 fő), fémmegmunkáló (130 fő), vagyos (46 fő), varrónő (45 fő), raktárkezelő (33 fő), festő (32 fő), felszolgáló (30 fő), kőműves (29 fő) villanyszerelő (26 fő), szakács (22 fő) szakmákban képzettek foglalkoztatására irányul.

A szellemi munkakör betöltésére szóló mintegy 525 (17%) ajánlatból a leggyakrabban keresett foglalkozások: irodai adminisztrátor, írnok (67 fő), piackutató, üzletkötő (38 fő), pénzügyi ügyintéző (28 fő), kereskedelmi ügyintéző (22 fő), pénzügyi és biztosítási ügyintéző (15 fő), általános iskolai tanár és tanító (13 fő).

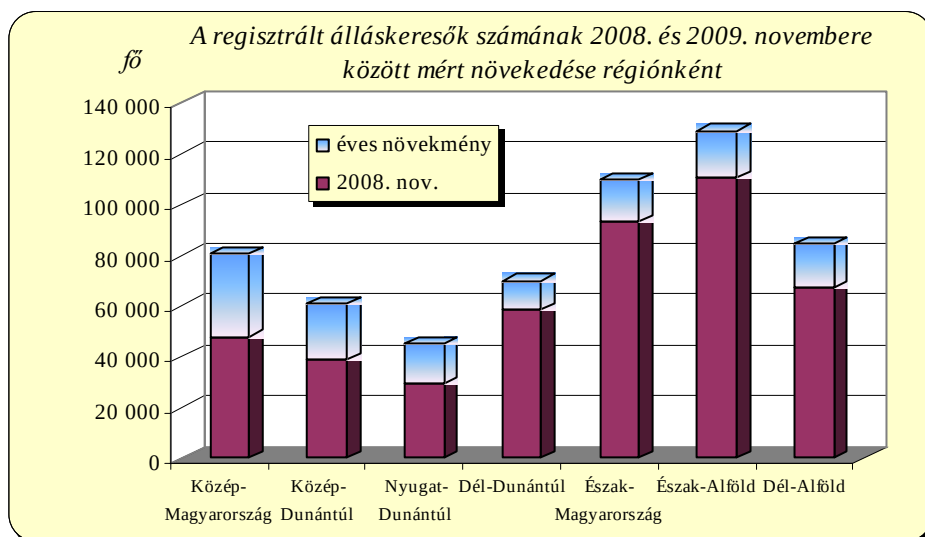
A régióban 6,3 ezer álláskereső jutott munkához novemberben.

A hónap folyamán a nyilvántartott álláskeresők közül 6 339 fő tudott munkát vállalni (a havi érintett létszám 5,3%-a, 20%-kal kevesebben, mint egy hónappal ezelőtt. Az elhelyezkedettek közül 3 ezren támogatással (a legtöbben, 1,7 ezer fő, közcélú foglalkoztatás keretében, 1 ezer fő pedig bér- és bérköltség-támogatás révén) jutottak munkához, míg támogatás nélkül a kirendeltség közvetítésével, vagy önállóan talált munkahelyet további 3,3 ezer álláskereső.

Észak-Magyarországon novemberben - az országoshoz hasonlóan – 2%-kal nőtt a nyilvántartott álláskeresők létszáma.

Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat adatai szerint országosan a nyilvántartott álláskeresők száma 2009. november végén 580,5 ezer fő volt, mely az előző hónaphoz képest 1,9%-os (10,8 ezer fős), az előző év azonos időszakához viszonyítva pedig 30,2%-os (134,5 ezer fős) emelkedést mutatott.

Országosan az álláskeresők száma júliustól kismértékben emelkedik, mely főként a pályakezdők - az év más hónapjaiban szokásostól - intenzívebb beáramlásának a következménye. A IV. negyedévben azonban már nem a pályakezdő álláskeresők jelentkezése a növekedés forrása - számuk hónapról hónapra csökken -, hanem a munkájukat elvesztők ismét növekvő beáramlása, továbbá a téli szezon csökkenő munkaerő-kereslete miatt nő a létszám. Az ország mind a hét régiójában több álláskeresőt tartottak nyilván a munkaügyi kirendeltségek, mint egy hónappal korábban. A növekedés üteme Közép-Dunántúlon a legmagasabb, 3,2%, és Nyugat-Dunántúlon a legalacsonyabb, 0,3%.

A legutóbbi egy évben a legkedvezőbb munkaerő-piaci pozíciót elfoglaló Közép-Magyarországon nőtt a legnagyobb arányban, 69%-kal a nyilvántartott álláskeresők száma, de a relatíve szintén magas foglalkoztatási színvonalú Nyugat-Dunántúlon és Közép-Dunántúlon is több mint másfélszeresére emelkedett az álláskeresők száma. A három legfejletlenebb munkaerő-piacú régióban (Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Dunántúl) viszont 20% alatt maradt állástalan ügyfeleink számának emelkedése.

**Főbb munkaerő-piaci adatok az Észak-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ
nyilvántartása szerint a régióban**

Megnevezés	2009. november	Változás		
		az előző hónaphoz képest		az előző év azonos hónapjához képest
	fő	fő	%	%
Regisztrált állásukeresők száma, fő	110 004	2 143	2,0	17,8
Nyilvántartott állásukeresők aránya, %*	21,3	-	0,4	3,4
Közülük:				
pályakezdő	11 661	-527	-4,3	12,9
25 évesnél fiatalabb	18 781	-369	-1,9	15,1
50 évesnél idősebb	18 417	558	3,1	20,9
férfi	60 310	1 957	3,4	18,6
nő	49 694	186	0,4	16,9
fizikai foglalkozású (volt)	95 053	2 642	2,9	16,2
szellemi foglalkozású (volt)	14 951	-499	-3,2	29,8
alacsony iskolai végzettségű	49 119	1 842	3,9	6,0
középfokú végzettségű	57 238	452	0,8	29,0
diplomás	3 647	-151	-4,0	38,8
tartósan munkanélküli**	33 887	578	1,7	-12,0
állásukeresési támogatásra jogosult***	29 799	1 682	6,0	53,3
rendelkezésre állási támogatásra (RÁT-ra) jogosult****	41 821	1 466	3,6	-1,9
Nyilvántartásba belépő	12 041	568	5,0	21,7
első ízben belépő	758	-141	-15,7	9,4
Nyilvántartásból kikerülő	9 898	-1 225	-11,0	32,7
Havi összes bejelentett munkaerő-kereslet	6 554	-1 897	-22,4	-6,8
a hónap folyamán bejelentett	3 192	-1 672	-34,4	3,1

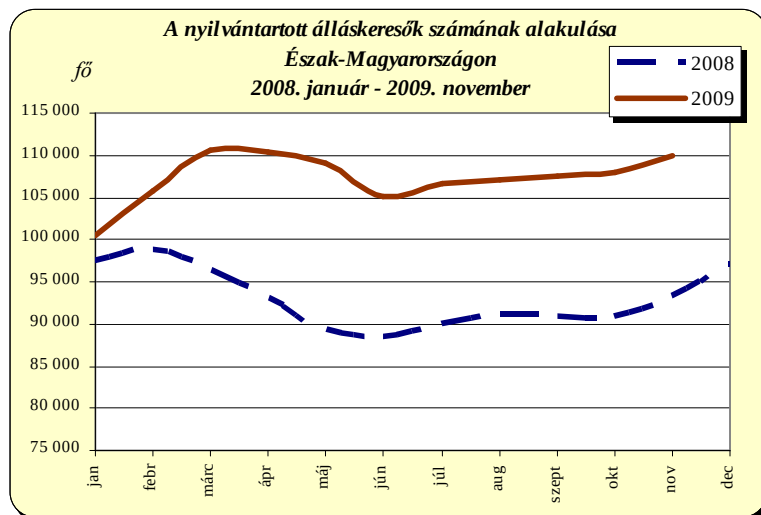
* A munkanélküliségi arány a nyilvántartott állásukeresők gazdaságilag aktív népességen belüli aránya. A régiós arányokat a gazdaságilag aktív népesség 2008. év eleji létszámával (516,5 ezer fő) számítottuk. A változás százalékpontban értendő.

** Legalább egy éve minden hónapban szerepeltek a regisztrált állásukeresők nyilvántartásában.

*** Állásukeresési (vállalkozói) járadékra, vagy állásukeresési segélyre jogosultak zárónapi számát tartalmazza.

**** Az 1993. évi III. törvény, 35-37.§-aiban foglaltaknak alapján a települési önkormányzatok által megállapított és folyósított ellátásban részesülők közül regisztrált állásukeresők.

Az észak-magyarországi régióban 2009. november végén 110,0 ezer regisztrált állásukereső keresett munkát kirendeltségeink segítségével, létszámuk az október végi 107,9 ezer főhöz képest 2,0%-kal, 2 143 fővel emelkedett. Az előző év azonos hónapjához viszonyított létszámtöbblet némileg szűkült a régióban, 18,6%-ról 17,8%-ra, de változatlanul jelentősen alatta maradt az országos létszám növekedési ütemnek (30,2%).

Az álláskereső havi végi létszáma most is élénk munkaerő-piaci mozgások eredményeként jött létre. Az novemberi 2,1 ezer fős emelkedést legnagyobb részt a nem pályakezdő álláskereső - zömében közfoglalkoztatással összefüggő - intenzív be- és kiáramlása alakította.

A regisztrált álláskereső számának – mind havi, mind éves szintű - növekedése továbbra is eltérő intenzitású a régiót alkotó megyékben.

A régió belül **Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 69,5 ezer főt, Hevesben 21,5 ezer főt, míg Nógrád megyében 19,0 ezer főt tartottak álláskeresőként nyilván 2009. november végén a munkaügyi kirendeltségek.**

A létszámváltozás a leghátrányosabb helyzetű térségekben elsősorban a közfoglalkoztatásban zajló létszámcsereikkel, míg az ipari körzetekben inkább a gazdasági válság nyomán elbocsátott alkalmazottak kirendeltségeinkre való jelentkezésével függ össze.

A nyilvántartott álláskereső száma és változása

Megnevezés	A nyilvántartott álláskereső				
	száma 2009.november 20-án	számának változása az előző hónaphoz képest		számának változása az előző évhez képest	
	fő	fő	%	fő	%
B.-A.-Z. megye	69 497	1 060	1,5	9 262	15,4
Heves megye	21 532	540	2,6	4 788	28,6
Nógrád megye	18 975	543	2,9	2 605	15,9
Észak-Magyarország	110 004	2 143	2,0	16 655	17,8
Magyarország	580 478	10 828	1,9	134 515	30,2

Éves összehasonlításban a létszámemelkedés mértéke a válság kialakulása óta Hevesben volt a legnagyobb, novemberben csaknem 29%-ot tett ki, ami közel kétszerese a Borsodban (15%) és Nógrádban (16%) tapasztaltnak. A régió szinte valamennyi munkaügyi körzetében egy év alatt kisebb-nagyobb mértékben emelkedett a regisztráltak létszáma. **A növekedés mértéke régióinkban is a recesszióval inkább érintett, kedvezőbb munkaerő-piaci helyzetű területeken volt nagyobb**, itt (Tiszaújváros, Eger, Gyöngyös, Hatvan, körzete) a 35-50%-ot is elérte. Ugyanakkor a gazdaságilag fejletlenebb térségekben, ahol a közfoglalkoztatás kiterjedése a tavalyi évhez képest jelentősen bővítette a foglalkoztatási lehetőségeket csökkenés (Encs, Sátorajárhely körzete), vagy stagnálás (Sárospatak, Tokaj, Mezőcsát, Gönc, Szikszó és Heves körzete) figyelhető meg

A nyilvántartott álláskereső gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya Észak-Magyarországon 21,3% volt november végén, ami az országos átlagot (13,2%) továbbra is jelentős mértékben meghaladja.

Régióink hátrányos munkaerő-piaci helyzete a válsággal jobban sújtott Közép-Magyarországon és a Dunántúl régióiban bekövetkezett visszaesés ellenére továbbra is megmaradt, Borsod-Abaúj-Zemplén megye hosszú ideje a második, Nógrád megye pedig a harmadik legmagasabb mutatóval rendelkezik a megyék rangsorában, de a Heves megyei arány is 3,1%-ponttal magasabb az országos átlagnál.

A nyilvántartott álláskereső aránya a gazdaságilag aktív népességben belül (%)

Borsod-A.-Z. megye	Heves megye	Nógrád megye	Észak-Magyarország	Országosan
23,6	16,3	21,2	21,3	13,2

A nyilvántartott álláskeresők létszáma alapján számított munkanélküliségi arányt tekintve az egyes körzetek közti területi különbségek továbbra is jelentősek még úgy is, hogy a recesszió a kedvezőbb munkaerő-piaci helyzetűeket érintette inkább, s így ezen térségek helyzetének romlása miatt némiképp mérséklődött korábbi relatív előnyük. Így a korábbiakhoz hasonlóan a novemberi mutató is a hatvani és a gyöngyösi körzetben volt a legalacsonyabb, 12,3%, illetve 13,4%, de 4-5 százalékponttal magasabb, mint a tavalyi év azonos időszakában kimutatott arány. A borsodi körzetek nagy részében és több nógrádi körzetben, valamint a hevesi kistérségben is ennek többszörösét teszi ki ugyanez a mérőszám.

Az álláskeresők összetétele több szempontból jelentős változásokat mutat. Változatlanul több a férfi az álláskeresők között (55%), mint a nő, s hosszabb ideje megfigyelt tendencia az is, hogy a korösszetétel kissé az idősebbek felé tolódik. 2009. november végén a 25 éven aluliak aránya 17,1% volt, a tavalyinál 0,4%-ponttal alacsonyabb, az 50 éves és idősebbeké ugyanakkor 18,6%-ról 19,1%-ra nőtt egy év alatt. Az összes álláskereső 44,7%-a (49,1 ezer fő) legfeljebb 8 általános iskolai végzettségű. Arányuk jelentősen, 5,0%-ponttal csökkent az „Út a munkához” programba bevontak nagy száma miatt.

Az év folyamán legnagyobb mértékben a középfokú végzettségű álláskeresők száma emelkedett a régióban, november végén 57,2 ezer fő (az összes álláskereső 52,0%-a) volt a számuk, 29%-kal (13,0 ezer fővel) több, mint egy éve. A válság kedvezőtlen munkaerő-piaci hatása e területen súlyosabban jelentkezett, mivel az elbocsátások a szakképzett munkaerő által betöltött munkahelyeket érintették legnagyobb számban. A diplomás álláskeresők száma még nagyobb arányban 39%-kal nőtt 1 év alatt, de az összes álláskeresőnek így is csak 3,3%-át képviselik.

A pályakezdő álláskeresők száma novemberben 500 fővel csökkent

Országosan a nyilvántartott **pályakezdő** álláskeresők száma **2009. november végén 53,6 ezer fő** volt, mely az előző hónaphoz képest kisebb ütemű, 3,8%-os (2,1 ezer fős) csökkenést mutatott. Az előző év azonos időszakához viszonyítva az év folyamán egyre nagyobb létszámkülönbség volt mérhető, mely ebben a hónapban kicsit csillapodott, de így is 26,7%-os, 11,7 ezer fős létszámtöbbletet jelentett.

Az országban nyilvántartott **pályakezdő álláskeresők 22%-a, 11 661 fő Észak-Magyarországon keres állást.** Az ősz végén az oktatási intézményt elhagyó és munkát kereső fiatalok közül már egyre kevesebben jelentkeznek kirendeltségeinken. Ebben a hónapban 255 fiatal először, 895 pályakezdő fiatal pedig ismételten kérte regisztrációba vételét (októberben 372-an, illetve 1 023-en regisztráltatták magukat).

A legtöbb pályakezdő álláskeresőt a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei kirendeltségek tartják nyilván, 7 705 főt (az összes borsod megyei álláskereső 11,1%-a), míg Heves megyében 2 023 főt (9,4%), Nógrádban pedig 1 933 főt (10,2%) regisztráltunk november végén.

A régióban a nyilvántartásba belépők, illetve onnan kikerülők számának egyenlege novemberben 527 fős (4,3%-os) csökkenést mutatott. A régiót alkotó megyéket tekintve, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében 4,4%-kal (355 fővel), Hevesben 4,8%-kal (102 fővel), Nógrád megyében pedig 3,5%-kal (70 fővel) kevesebb pályakezdő álláskereső keres most állást kirendeltségeink segítségével, mint október végén.

Januárt kivéve 2009 folyamán az egy évvel korábbi állapothoz képest minden hónapban több pályakezdő álláskeresőt tartott nyilván szervezetünk, így november végén 12,9%-kal, 1,3 ezer fővel többet. Területi megoszlását tekintve az egy év alatt végbement emelkedés Heves megyében volt a legintenzívebb, 20,3%-os, ettől kevésbé növekedett Nógrád és B.-A.-Z. megyében (8,5%, ill. 12,2%-kal).

A regisztrált pályakezdők összes álláskeresőkön belüli részaránya a régióban – a korábbi hónapok nagyobb beáramlásával összefüggésben – még mindig magasabb az éves átlagnál, 10,6%-ot tett ki, országosan ugyanez az arány alacsonyabb, 9,2% volt.

Egy év alatt a pályakezdő álláskeresők összetétele - hasonlóan az álláskeresői kör egészében tapasztalt változásokhoz - módosult. 2009. november végén az egy évvel korábbi állapothoz viszonyítva a fiatalok között magasabb a férfiak (52%-ról 54%-ra nőtt), a 20-24 évesek (66%-ról 70%-ra nőtt), és a középfokú végzettséggel rendelkezők (46%-ról 50%-ra nőtt) részesedése, a legfeljebb 8 általánost végzettké pedig csökkent (48%-ról 44%-ra).

A kiterjedt közcélú foglalkoztatás eredményeként egy év alatt 12%-kal mérséklődött a tartósan álláskeresők száma a régióban.

A tartósan regisztrált ügyfelek számának 2009. év folyamán tapasztalt gyors ütemű fogyása a IV. negyedévben a közfoglalkoztatásba bekerülők számának szezonális csökkenése miatt már nem folytatódott, így novemberben az előző hónaphoz viszonyítva a legalább egy éve folyamatosan regisztrált álláskeresők száma kis mértékben, 578 fővel, (1,7%-kal) nőtt. A hosszú ideje állástalan ügyfelek számának év folyamán bekövetkezett csökkenését a közfoglalkoztatás kiszélesítése, az „Út a munkához” program végrehajtása eredményezte. Ennek köszönhetően **a 2009. november végén régióinkban nyilvántartott 33,9 ezer tartósan álláskereső létszám 12,0%-kal, 4,6 ezer fővel kevesebb az egy évvel korábbi létszámnál.** Az összes regisztrált álláskeresőn belüli részarányuk a hónap végén a régióban 30,8%-ot tett ki, ugyanez az arány 2008. novemberben 40,7% volt.

A szervezetünk által folyósított **álláskeresői ellátásokra** (álláskeresők járadéka, segélye, vállalkozói járadék) november végén 29 799 fő volt jogosult, számuk az egy évvel korábbit – döntően a válság nyomán állásukat veszítők beáramlása következtében - 53%-kal meghaladja, s részarányuk is ennek megfelelően a tavalyi 21%-ról 27%-ra emelkedett.

A **rendelkezésre állási támogatásra** (RÁT) jogosultak közül november végén 41 821 fő, mint regisztrált álláskereső szerepelt kirendeltségeink nyilvántartásában. Számuk az előző hónaphoz képest 3,6%-kal (1 466 fővel) nőtt, az egy évvel korábbihoz (az akkori szabályok szerint megállapított rendszeres szociális segélyben részesülők számához) viszonyítva viszont 1,9%-kal (800 fővel) csökkent. Létszámarányuk a tavaly novemberi 46%-ról idén 38%-ra mérséklődött.

Novemberben 255 alkalmazott csoportos létszámcsökkentés keretében történő elbocsátásáról értesítették központunkat

2009. november hónapban csoportos létszámcsökkentésre vonatkozó döntést követően 7 munkáltatótól 12 bejelentés érkezett 255 főt érintően, elsősorban Salgótarján és Miskolc körzetéből, illetve a feldolgozóipar, a szállítás és a pénzügyek területéről.

2009. I-XI. hónapjában összesen 78 munkáltatótól érkezett 4 171 főre vonatkozó nevesített csoportos létszámleépítés bejelentés. Az áthúzódó hatások figyelembevételével 2009 évre tervezett leépítések 4 290 főt érintenek.

A csoportos létszámleépítések során munkájukat elveszítők közül 2 198 fő (53%) Borsod, 1 210 fő (29%) Heves és 763 fő (18%) Nógrád megyében dolgozott. Kistérségi szinten a miskolci (1 568 fő), az egri (508 fő) és a hatvani (415 fő) körzet munkáltatói döntöttek a legnagyobb tömegű munkavállalót érintő leépítésről.

Ágazati megoszlását tekintve az összes leépítés 68%-át (2 818 fő munkaviszonyának felmondása) a feldolgozó-iparban tevékenykedő vállalkozások (nagy részben

fémmegmunkálás gép- és járműipar) hajtották végre, és ennek 45%-áról már az I. negyedévben döntöttek. A feldolgozó-ipar mellett a szállítás, posta, távközlés (512 fő) és a mezőgazdaság (293 fő) ágazat munkáltatói döntöttek a legnagyobb létszámot érintő csoportos leépítésről.

Miskolc, 2009. december 10.